

Remissvar till Förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (SJV Utvärderingsrapport 2025:9)

Skickat per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.jl@regeringskansliet.se gällande LI2024/02074

Datum: 2025-11-01

Avsändare: Gårdskapital Lantbruksfinansiering AB

Adress: c/o Convendum vasagatan 14a, 17261, Sundbyberg

Kontaktuppgifter: 0739244851, matthias@gardskapital.se

Synpunkter

- Vi instämmer i bilden av att den låga lönsamheten i branschen är grundutmaningen.
- Däremot instämmer vi inte i att detta skulle vara en rimlig motivering till att inte införa statliga kompletterande finansieringsinstrument.
- Detta då just kompletterande finansieringsinstrument rent mekaniskt skulle sänka privata investerares riskexponering vid investeringar i primärproduktionen vilket skulle översätta till en lägre WACC (viktad genomsnittlig kapitalkostnad) för lantbruksföretag.
- Det i sin tur skulle, allt annat lika, skulle öka NPV (nuvärdet av investeringars kassaflöden) för gårdar som investerar, och därmed bidra till ökad lönsamhet för lantbruksföretagen.
- Ju högre IRR (internränta) en investering har i förhållande till dess WACC, desto mer av det fria kassaflödet som uppkommer av en investering tillfaller lantbruksföretaget som investerar (dvs bidrar till att öka lantbruksföretagets lönsamhet).
- Vidare anser vi baserat på de dialoger vi för med professionella och institutionella investerare att instrument som medför riskdelning av staten signifikant skulle öka intresset bland dessa investerare att investera i fondstrukturer som i sin tur investerar i krediter till lantbruksföretag - både rent finansiellt mekaniskt (enligt ovan argument) och genom det starka signalvärde det skulle medföra.
- Som exempel från andra europeiska länder kan aktören InSoil i Litauen nämnas som erhållit kreditgarantier via EIF (Europeiska investeringsfonden) vilket bidragit till

att de lyckats få in privat kapital i fondstrukturer som sedan lånar ut till lantbruksföretag.

Exempel från verkligheten

Se intervju med <https://www.ja.se/artikel/2238266/storsatsning-p-gris-p-sderslitt.html>

“Riskrädda banker

En förutsättning för att kunna göra en investering i 200-miljonersklassen är givetvis att banken är med på tåget.

Trion menar att finansiering generellt är den största faktorn bakom att det inte investeras mer i svensk grisuppfödning och Mattias uttrycker besvikelse över att frågan inte tas upp i någon vidare utsträckning i Livsmedelsstrategi 2.0.

– Ordet risk ger kalla kårar längs ryggraden hos banken. De måste acceptera lite mindre säkerheter. I och med att det är så pass låg lönsamhet i lantbruket är det ju ingen som klarar av att bygga en sådan här anläggning om bankerna fortsätter kräva så höga säkerheter som de gör i dag. Finansiering är ett aber när det kommer till att utveckla lantbruket, säger Haquin.”

Gårdskapitals kommentar till ovan: Ovan exempel är ett av många. På Gårdskapital kan vi vittna om att väldigt många jordbruksföretag (inom olika driftsinriktningar, stora som små, markägande som arrenderande) har liknande utmaningar med att finansiera lönsamma investeringar (såväl stora projekt som i artikeln ovan som mindre). Statliga kreditgarantier skulle **per definition** bidra till att **sänka kreditrisken** från bankers och andra kreditgivares perspektiv. Fundamentalt och rent mekaniskt minskar det, allt annat lika, kraven på andra säkerheter och skulle medföra att **fler lönsamma investeringar inom jordbruket** kunde **genomföras**. Att dessa lönsamma investeringar genomförs är i sin tur en förutsättning för att resp. jordbruksföretag ökar sin lönsamhet på bolagsnivå och i förlängningen därmed i branschen som helhet.

Avslutningsvis

Att öka lönsamheten i lantbruket är den fundamentala utmaningen och verktyg (t ex kreditgarantier) som underlättar finansiering av projekt som i sin tur bidrar till att öka lönsamheten är i vår mening en viktig del av lösningen.

Statliga finansieringsinstrument för jordbruket är ingen universallösning och det finns andra strukturella utmaningar som också behöver adresseras för att stärka lantbrukets lönsamhet (exempelvis är ett grundproblem att lantbruksföretagen både nedströms och uppströms i värdekedjan pressas av oligopol-strukturer som utnyttjar sin pricing power). Men rent mekaniskt skulle instrument såsom kreditgarantier sänka riskexponeringen för kreditgivare och möjliggöra att fler lönsamma projekt genomförs.